

RECENZÍÓK

Szerző:

Devosa Iván
Szegedi Tudományegyetem,
Természettudományi és
Informatikai Kar, Informatikai
Intézet, Számítástudomány
Alapjai Tanszék, Szeged

Cikkadatok:

DOI: [10.58701/mej.20847](https://doi.org/10.58701/mej.20847)

Beküldve: 2025. 11. 06.

Elfogadva: 2026. 01. 17.

Megjelentetve: 2026. 03. 09

2026. 4. évfolyam 1. szám

Copyright © 2026 Devosa Iván.

Kiadó: Magyar

Népegészségügy Megújításáért

Egyesület. Ez egy nyílt

hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-

4.0 licenszszerződés alapján.

Cikkismertetés: Egy iskolai intervenció hatása a serdülők egészséggel kapcsolatos tudására és viselkedésére

*Article review: A School Intervention's Impact on
Adolescents' Health-Related Knowledge and Behavior*

Kulcsszavak: serdülők; egészségfejlesztés; iskolai intervenció;
egészségtudatosság; magatartásváltozás

Keywords: adolescents; health promotion; school intervention;
health literacy; behavior change

Ajánlás

A szerzők szerint is az iskolai egészségfejlesztési programok sikeréhez kulcsfontosságú a rendszerszintű megközelítés és a tanári elköteleződés. Emellett a jövőbeni beavatkozásoknál érdemes hosszabb időtávon mérni a hatásokat, bevonni a szülőket és a közösséget, valamint biztosítani a pedagógusok folyamatos képzését. Ezek sajnos nagyon sokszor hiányoznak a magyarországi programokból: a szervezők azonnali eredményre törekcsenek és nem vonnak be további végrehajtó résztvevőket, ami természetesen nem vezet mérhető eredményre.

A cikkismertetés a *Frontiers in Public Health*-ben megjelent, *A School Intervention's Impact on Adolescents' Health-Related Knowledge and Behavior* című közleményt mutatja be.

ELŐZMÉNYEK

A serdülőkor az egyik legkritikusabb életszakasz az egészségmagatartás formálódásában, ez az az időszak, amikor a fiatalok döntései hosszú távon meghatározhatják életminőségüket és egészségi állapotukat. Az iskolai környezet kiemelt szerepet játszik az egészségfejlesztésben, hiszen a tanulók a napjuk jelentős részét itt töltik, és az oktatási intézmény megfelelő platformot biztosít a tudatos életmód kialakításához. Az ismertetett program különlegessége, hogy a *Health Promoting School* (HPS) koncepcióhoz kapcsolódik, amely az iskolai egészségfejlesztést a teljes intézményi kultúra részévé kívánja tenni – nemcsak az oktatási, hanem a környezeti és közösségi dimenziókban is.

MÓDSZERTAN

A tanulmány egy kvázi-kísérleti, elő- és utómérési vizsgálat keretében értékelte egy magyarországi iskolai egészségfejlesztő intervenció hatását. A vizsgálatban részt vevő diákok a 10–18 éves korosztályba tartoztak. A kutatás során a szerzők két fő mérési időpontban gyűjtöttek adatokat kér-

dőíves felméréssel. A program több komponensből állt: interaktív tanórai foglalkozások, plakátkampány, tanári képzések és közösségi rendezvények. Az adatok statisztikai elemzése páros t-próbák és varianciaanalízis segítségével történt, a nem, az életkor és az iskolatípus figyelembevételével.

EREDMÉNYEK

A beavatkozás eredményeként a tanulók egészséggel kapcsolatos tudása szignifikánsan javult az utómérésben: különösen a táplálkozás, a testmozgás és a személyes higiéné területén mutatkozott jelentős előrelépés. Az egészségmagatartás terén a változások mérsékeltebbek voltak, de a fizikai aktivitás gyakorisága és az egészségtudatos étkezés aránya pozitív irányban mozdult el. A program hatásosabbnak bizonyult a fiatalabb tanulók és a lányok körében, akik fogékonyabbnak mutatkoztak az egészségtudatos viselkedés elsajátítására.

KÖVETKEZTETÉSEK

A tanulmány bizonyítja, hogy az iskolai intervenciók hatékony eszközei lehetnek a serdülők egészséggel kapcsolatos tudásának növelésében, különösen akkor, ha azokat interdiszciplináris és pedagógiai szemléletben valósítják meg. A szerzők szerint a tanulók tudásának bővítése nem elegendő önmagában a viselkedésváltozáshoz – ehhez az iskola környezetének, normáinak

és közösségi gyakorlatainak is támogatniuk kell az egészséges életmódot. A kutatás hozzájárul a hazai és nemzetközi iskolai egészségfejlesztés szakirodalmához azzal, hogy empirikus bizonyítékot szolgáltat egy helyi, magyar kontextusban megvalósított beavatkozás eredményességéről.

HIVATKOZÁSOK

Nagy-Pénzes, G., Vincze, F., & Bíró, É. (2022). A School Intervention's Impact on Adolescents' Health-Related Knowledge and Behavior. *Frontiers in Public Health*, 10, 822155.
<https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.822155>

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Devosa Iván

Szegedi Tudományegyetem (SZTE), Természettudományi és Informatikai Kar, Informatikai Intézet,
Számítástudomány Alapjai Tanszék, Szeged

University of Szeged (SZTE), Faculty of Science and Informatics

Institute of Informatics, Department of Foundations of Computer Science, Szeged

<https://orcid.org/0000-0002-2194-2107>

ivan@devosa.hu